

De tio viktigaste bioenergifrågorna inför valet 2022

Svebio arbetar för ett energisystem med låga utsläpp och god ekonomi. Svebio rekommenderar generella styrmedel som inte favoriserar något särskilt intresse, företag eller energislag. Exempel på generella styrmedel är koldioxidskatt, kväveavgifter svavelavgifter och regler för utsläpp av partiklar, tungmetaller och andra hälsofarliga emissioner. Villkor som bör gälla alla branscher lika. Generella styrmedel brukar ge goda möjligheter för inhemsk bioenergi, eftersom bioenergilösningar är effektiva när fossila bränslen får betala för klimatutsläpp. Det finns gott om outnyttjade hållbara biobränslen i Sverige och Svebio är övertygade om att bioenergi är bra för sysselsättningen i hela landet och för en säker energiförsörjning. Idag står bioenergin för **38 procent av slutanvändningen av energi i Sverige** och potentialen är klart över 50 procent.

Här följer några påståenden och förslag från Svebio inför valet 2022, som respektive parti har kommenterat.

Moderaterna

1. Sverige ska bidra till att nå 1,5°C-målet i Parisavtalet genom att nå klimatneutralitet så snart som möjligt, men senast till 2045. Vi ska göra det främst genom en kombination av effektiv energianvändning och förnybar energi.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: För att nå klimatmålet 2045 måste vi ställa om industrierna och transporterna. Omställningen av industri och transportsektorn kommer leda till att vi behöver producera mer fossilfri el i Sverige och öka andelen av producerade biobränslen. Vi vill att alla fossilfria kraftslag ska kunna bidra till detta. Det viktigaste just nu är att vi ökar andelen av fossilfri planerbar elproduktion.

2. Målet för transportsektorn, att minska utsläppen med 70 procent till 2030 ska ligga fast. Målet kan nås med elektrifiering och biodrivmedel. Biodrivmedelsbranschen är enig om att reduktionsplikten är ett bra system och menar att det är bäst att Sverige följer tidigare fattade riksdagsbeslut om reduktionsplikt och återgår till de fastställda kvotpliktskurvorna för bensin och diesel efter 2023.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: För omställningen av transporterna krävas både elektrifiering och biodrivmedel. Dagens utformning av reduktionsplikten är dock problematisk, då den leder till kraftigt ökande kostnader. Nivåerna i reduktionsplikten behöver därför ses över, så att de blir långsiktigt hållbara.

3. Bonus-malus ger mycket liten klimatnytta, finansieringen fungerar inte vilket gör att skattemedel måste skjutas till vilka främst ges till personer med god ekonomi. Bonus-malus missgynnar bilar med låga utsläpp, t ex dieselbilar som körs på ren biodiesel HVO100. Bonus-malus bör därför avskaffas snarast.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Moderaterna vill göra om systemet i grunden och i stället införa en nollutsläppsbonus. Samtidigt vill vi införa en skrotningspremie för att få bort de bilar som släpper ut mest.

4. Sverige behöver öka den inhemska produktionen av biodrivmedel för att öka utbudet så att priserna sjunker och för att säkerställa drivmedelsförsörjning i beredskapstider. Utöver de stöd som kan ges via Klimatklivet för mindre projekt krävs ett styrmedel som stimulerar investeringar i stora projekt, särskilt för drivmedel från skogsråvara. Ett sådant styrmedel behöver införas snabbt efter valet, och skulle kunna vara Contract for difference, där man garanterar ett pris för en viss producerad volym.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Moderaterna vill se en kraftigt ökad produktion av biodrivmedel i Sverige. Vi har därför bland annat satsat 800 miljoner kronor per år 2022 och 900 miljoner kronor per år från 2023 och framåt på ett grönt bränslestöd. Av dessa avser 500 miljoner kronor under 2022 stöd för produktion av biogas.

5. Ett elsystem med stor andel variabel elproduktion behöver även en hög andel planerbar produktion. I Sverige finns 4000 MW biokraft vilket kan jämföras med kärnkraften som är 7500 MW. Det snabbaste och billigaste sättet att öka produktionen av planerbar kraft är att bättre använda befintlig biokraft och dessutom bygga ut sådan produktion genom att satsa på biokraftvärme kopplat till befintlig fjärrvärme och industrier. Det behövs bättre villkor för denna biokraftproduktion, t ex via prissättningen, så att man får ersättning för produktionens systemnytta och den lokala leveranssäkerheten

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Moderaterna vill förbättra förutsättningarna för kraftvärmens och sektorns omställning mot fossilfrihet. Vi vill bland annat avskaffa avfallsförbränningskatten och införa ett system där planerbar kraftproduktion får betalt för de systemnyttor de bidrar med.

6. Den tunga industrin behöver reducera sitt beroende av fossila bränslen. Dagens politik är alltför ensidigt inriktad på elektrifiering. Bioenergilösningar måste också utvärderas så att man i varje bransch kan välja de lösningar som är mest kostnadseffektiva.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Vi delar helt uppfattningen att alla fossilfria lösningar för industrin är välkomna. Elektrifiering är däremot det som generellt anskaffar sig mest investeringar. Fram till 2045 kommer vi behöva producera dubbelt så mycket el i Sverige. Vi delar däremot uppfattningen att lösningar med bioenergi är en viktig pusselbit för att lyckas.

7. Bio-CCS har en stor potential i Sverige eftersom vi har många stora förbränningsanläggningar som använder bibränslen och avfall. Dessutom kan biogen CO₂ utvinnas vid etanol- och biogasproduktion. Det är angeläget att snabbt få långsiktiga styrmedel för bio-CCS så att investeringar kan genomföras.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Moderaterna vill satsa på storskalig utveckling av teknik för att fånga upp och lagra koldioxid, CCS- och bio-CCS. Tekniken har stor potential att åstadkomma stora utsläppsminskningar, till och med negativa utsläpp som är nödvändiga för att nå klimatmålet. Moderaterna har genom den budget som förhandlades med KD och SD avsatt medel för att fånga in upp emot fyra procent av Sveriges utsläpp genom ett stöd till bio-CCS.

8. Vi anser att det är viktigare att använda skogens produktionskapacitet för att producera förnybara material och förnybar energi, och därmed minska utsläppen från fossila material och bränslen, än att lagra upp kol i befintliga skogar genom att reducera avverkningarna.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Moderaterna menar att ett aktivt skogsbruk bidrar mest till att minska utsläppen av koldioxid, eftersom produkter från skogen tränger undan fossila alternativ i allt från byggnadsmaterial till bränslen.

9. Generella styrmedel betyder att alla kraftslag ska stå för sina egna kostnader. Att elanvändarkollektivet ska få höjda nätavgifter för att havsbaserad vind ska slippa sina kostnader att nå sin kund, betyder att all annan elproduktion får försämrade konkurrensvillkor. När det inte blåser måste Sverige ha lika mycket planerbar kraftproduktion oavsett investeringar i havsbaserad vind och dess ledningar. Det leder till onödigt höga kostnader med dubbla investeringar i elproduktion för att nå samma elförsörjningskapacitet. Det leder till höga kostnader och sämre lönsamhet i all elproduktion som följd. Subventioner till havsbaserad vind för att nå sin kund bör slopas.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Moderaterna motsätter sig subventioner av havsbaserad vindkraft, som snedvrider konkurrensen på elmarknaden ännu mer än i dag. Det viktigaste för att Sverige ska få ett fossilfritt, stabilt elsystem med låga elpriser för människor och företag är att den planerbara kraftproduktionen byggs ut.

10. Sverige har stora outnyttjade resurser i jordbruket som skulle kunna användas för produktion av bibränslen. Sverige borde föra en mycket aktivare politik i EU för att få bort de restriktioner som idag finns mot att odla energigrödor för att göra biodrivmedel.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Biobränslen är en förutsättning, jämte elektrifiering, för att Sverige ska kunna fasa ut fossila bränslen. Svenskt jord- och skogsbruk ligger i framkant och ska få så bra förutsättningar som möjligt för att tillverka biobränslen.

Sverigedemokraterna

1. Sverige ska bidra till att nå 1,5°C-målet i Parisavtalet genom att nå klimatneutralitet så snart som möjligt, men senast till 2045. Vi ska göra det främst genom en kombination av effektiv energianvändning och förnybar energi.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Att behålla och utveckla den miljövänliga kärnkraften är en av de mest effektiva klimatåtgärder Sverige kan göra. I framtiden kommer efterfrågan på el sannolikt att vara betydligt högre än idag. Vi tycker att målet för energipolitiken ska ändras till 100% fossilfritt, vilket skulle inkludera kärnkraft i energimixen.

2. Målet för transportsektorn, att minska utsläppen med 70 procent till 2030 ska ligga fast. Målet kan nås med elektrifiering och biodrivmedel. Biodrivmedelsbranschen är enig om att reduktionsplikten är ett bra system och menar att det är bäst att Sverige följer tidigare fattade riksdagsbeslut om reduktionsplikt och återgår till de fastställda kvotpliktskurvorna för bensen och diesel efter 2023.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Med världens högsta drivmedelspriser så vill vi sänka reduktionsplikten från 30 till 5 procent. Vi ser inte konceptet med höginblandning av biodrivmedel som prioriterat. Vi ser istället att spåret med elektrifiering är att föredra. Ett tydligt tecken på att både marknaden och enskilda delar den uppfattningen är den kraftiga uppgången av exempelvis försäljning av eldrivna samt laddbara bilar. På sikt behövs även eldrivna tunga transporter. Antagligen är vätgas den energibärare som är bäst lämpad för tunga transporter, varför Sverige nu även bör satsa på utveckling av denna teknologi.

3. Bonus-malus ger mycket liten klimatnytta, finansieringen fungerar inte vilket gör att skattemedel måste skjutas till vilka främst ges till personer med god ekonomi. Bonus-malus missgynnar bilar med låga utsläpp, t ex dieslbilar som körs på ren biodiesel HVO100. Bonus-malus bör därför avskaffas snarast.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Bonus/malus innebär i korthet att tyngre fordon beläggs med högre skatt, pengar som sedan subventionerar inköp av exklusiva miljöbilar. Inverkan på koldioxidutsläpp är begränsad och det bör framhållas att elektrifieringen av bilflottan fortgår även utan subventioner. I realiteten innebär bonus-malus att pengar överförs från familjer, ofta på landsbygden, som behöver något större fordon, till höginkomsttagare i tätort. Vi tycker därför att systemet ska avskaffas.

4. Sverige behöver öka den inhemska produktionen av biodrivmedel för att öka utbudet så att priserna sjunker och för att säkerställa drivmedelsförsörjning i beredskapstider. Utöver de stöd som kan ges via Klimatklivet för mindre projekt krävs ett styrmedel som stimulerar investeringar i stora projekt, särskilt för drivmedel från skogsråvara. Ett sådant styrmedel behöver införas snabbt efter valet, och skulle kunna vara Contract for difference, där man garanterar ett pris för en viss producerad volym.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Vi ser inte konceptet med höginblandning av biodrivmedel som prioritet. Vi ser istället att spåret med elektrifiering är att föredra.

5. Ett elsystem med stor andel variabel elproduktion behöver även en hög andel planerbar produktion. I Sverige finns 4000 MW biokraft vilket kan jämföras med kärnkraften som är 7500 MW. Det snabbaste och billigaste sättet att öka produktionen av planerbar kraft är att bättre använda befintlig biokraft och dessutom bygga ut sådan produktion genom att satsa på biokraftvärme kopplat till befintlig fjärrvärme och industrier. Det behövs bättre villkor för denna biokraftproduktion, t ex via prissättningen, så att man får ersättning för produktionens systemnytta och den lokala leveranssäkerheten.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Det behövs en elmarknadsreform som även prissätter de systemstödster som planerbar kraftproduktion kan bidra med och förmågan att kunna leverera effekt när efterfrågan finns.

6. Den tunga industrin behöver reducera sitt beroende av fossila bränslen. Dagens politik är alltför ensidigt inriktad på elektrifiering. Bioenergilösningar måste också utvärderas så att man i varje bransch kan välja de lösningar som är mest kostnadseffektiva.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Metangas går att använda till både el- och värmeproduktion men då den också går utmärkt att använda som fordonsbränsle är den extra intressant. Metangas av restavfall kan aldrig ensamt ersätta dagens fossila bränslen inom transportsektorn, men i

målsättningen att sänka landets utsläpp av växthusgaser ger biogas dubbel verkan. Dels är den förnybar, vilket medför att den inte ger några nettoutsläpp av koldioxid.

7. Bio-CCS har en stor potential i Sverige eftersom vi har många stora förbränningsanläggningar som använder biobränslen och avfall. Dessutom kan biogen CO₂ utvinnas vid etanol- och biogasproduktion. Det är angeläget att snabbt få långsiktiga styrmedel för bio-CCS så att investeringar kan genomföras.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Ja och utöver regeringens anslag till att utarbeta administrativa system och modeller för framtida projekt inom bio-CCS, anslog vi i vårt budgetalternativ 250 miljoner kronor även till testning och utveckling för resterande år under budgetperioden.

8. Vi anser att det är viktigare att använda skogens produktionskapacitet för att producera förnybara material och förnybar energi, och därmed minska utsläppen från fossila material och bränslen, än att lagra upp kol i befintliga skogar genom att reducera avverkningsarna.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Skogens nettoupptag av koldioxid är i Sverige en följd av aktivt brukande. Vi har här länge kunnat avverka mer varje år och samtidigt ha ständigt ökande volym växande skog. Allt bättre skogsskötsel har lett till ökad tillväxt, och eftersom vi avverkar mindre än tillväxten är nettoupptaget av kol nu nästan lika stort som hela Sveriges utsläpp.

9. Generella styrmedel betyder att alla kraftslag ska stå för sina egna kostnader. Att elanvändarkollektivet ska få höjda nätavgifter för att havsbaserad vind ska slippa sina kostnader att nå sin kund, betyder att all annan elproduktion får försämrade konkurrensvillkor. När det inte blåser måste Sverige ha lika mycket planerbar kraftproduktion oavsett investeringar i havsbaserad vind och dess ledningar. Det leder till onödigt höga kostnader med dubbla investeringar i elproduktion för att nå samma elförsörjningskapacitet. Det leder till höga kostnader och sämre lönsamhet i all elproduktion som följd. Subventioner till havsbaserad vind för att nå sin kund bör slopas.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Under lång tid har konkurrensen på elmarknaden snedvridits och präglats av olika former av stöd, skattelättnader och subventioner. Sverigedemokraterna vill fasa ut dessa för en mer likvärdig konkurrens mellan kraftslagen. Vi föreslår även en elmarknadsöversyn för ett mer kostnadseffektivt elsystem, vilket långsiktigt ska bidra till att säkerställa ett robust och leveranssäkert kraftsystem för hushållen och näringslivet.

10. Sverige har stora outnyttjade resurser i jordbruket som skulle kunna användas för produktion av biobränslen. Sverige borde föra en mycket aktivare politik i EU för att få bort de restriktioner som idag finns mot att odla energigrödor för att göra biodrivmedel.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Det ska vara enklare än idag att bedriva jordbruk i Sverige. För närvarande är det – genom vårt medlemskap i unionen – oundvikligt att EU påverkar en stor del av jordbrukspolitiken, men EU-reglerna måste bli färre och mer flexibla utifrån varje medlemsstats unika landskap, tradition och standarder. Sverige måste också arbeta mer aktivt till förmån för sina egna lantbrukare.

Centerpartiet

1. Sverige ska bidra till att nå 1,5°C-målet i Parisavtalet genom att nå klimatneutralitet så snart som möjligt, men senast till 2045. Vi ska göra det främst genom en kombination av effektiv energianvändning och förnybar energi.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Centerpartiet har varit med och förhandlat den klimatlag som slår fast målet att Sverige år 2045 ska vara fritt från nettoutsläpp av växthusgaser. Sverige behöver ha en pådrivande roll i EU och det internationella samarbetet för att fasa ut det fossila subventionerna, sätta ett globalt pris på koldioxid och minska utsläppen. Med Centerpartiets reformer vill vi storsatsa på klimatsmarta innovationer, öka användningen av förnybar energi och accelerera satsningar på minusutsläpp. Det är en förutsättning för en hållbar utveckling och medför att ekonomisk tillväxt och fler jobb kan gå hand i hand med minskade utsläpp.

2. Målet för transportsektorn, att minska utsläppen med 70 procent till 2030 ska ligga fast. Målet kan nås med elektrifiering och biodrivmedel. Biodrivmedelsbranschen är enig om att reduktionsplikten är ett bra system och menar att det är bäst att Sverige följer tidigare fattade riksdagsbeslut om reduktionsplikt och återgår till de fastställda kvotpliktskurvorna för bensen och diesel efter 2023.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: För att nå transportsektorns utsläppsminskingsmål till 2030 vill Centerpartiet prioritera både biodrivmedel och eldrift. När bränslepriserna nu stiger kraftigt drabbas människor som är beroende av sin bil för att få vardagen att gå ihop och därför vill vi att skatten inom reduktionsplikten ska sänkas. Hållbara biodrivmedel bör inte beskattas med koldioxidskatt. Reduktionsplikten är ett viktigt verktyg där vi vill se till att beskatta de fossila utsläppen utan att minska användningen av det förnybara.

3. Bonus-malus ger mycket liten klimatnytta, finansieringen fungerar inte vilket gör att skattemedel måste skjutas till vilka främst ges till personer med god ekonomi. Bonus-malus missgynnar bilar med låga utsläpp, t ex dieslbilar som körs på ren biodiesel HVO100. Bonus-malus bör därför avskaffas snarast.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Centerpartiet står bakom bonus/malus-systemet. Däremot är vi beredda att öppna systemet för bilar som går på biodrivmedel, förutsatt att det enkelt kan garanteras att bilen körs på förnybart under dess livslängd.

4. Sverige behöver öka den inhemska produktionen av biodrivmedel för att öka utbudet så att priserna sjunker och för att säkerställa drivmedelsförsörjning i beredskapstider. Utöver de stöd som kan ges via Klimatklivet för mindre projekt krävs ett styrmedel som stimulerar investeringar i stora projekt, särskilt för drivmedel från skogsråvara. Ett sådant styrmedel behöver införas snabbt efter valet, och skulle kunna vara Contract for difference, där man garanterar ett pris för en viss producerad volym.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Centerpartiet presenterade tidigare i år ett åtgärds paket med flera förslag för en kraftfull grön omställning för hela landet. Det åtgärds paketet bidrar till att snabba på omställningen i transportsektorn med skattebefrielse på det förnybara och mer svensk produktion av biodrivmedel. Några av våra förslag är att stoppa skattehöjningen på rena biodrivmedel, öka biodrivsmedelsproduktionen, införa styrmedel för produktion, exempelvis Contract for difference och sänka skatten på förnybara drivmedel inom reduktionsplikten.

5. Ett elsystem med stor andel variabel elproduktion behöver även en hög andel planerbar produktion. I Sverige finns 4000 MW biokraft vilket kan jämföras med kärnkraften som är 7500 MW. Det snabbaste och billigaste sättet att öka produktionen av planerbar kraft är att bättre använda befintlig biokraft och dessutom bygga ut sådan produktion genom att satsa på biokraftvärme kopplat till befintlig fjärrvärme och industrier. Det behövs bättre villkor för denna biokraftproduktion, t ex via prissättningen, så att man får ersättning för produktionens systemnytta och den lokala leveranssäkerheten

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Centerpartiet har länge varit drivande för ökad produktion och användning av bioenergi. Sverige har stora tillgångar av biomassa och borde kunna vara nettoexportör av hållbara biodrivmedel. Bioenergi, spelar en viktig roll att nå målet om 100 procent förnybart energisystem till 2040, och inte minst i kraftvärmens. Vi vill att Sverige ska vara ett föregångsland inom EU när det kommer till biodrivmedel och därför verkar vi för ökad inhemsk produktion genom en höjning av Industriklivet med 600 miljoner kronor årligen under perioden 2023–2026 samt införandet av ett contract for difference-system som ökar konkurrenskraften för produktionen av biodrivmedel med råvaror från restprodukter och avfall, exempelvis från skogsindustrin.

6. Den tunga industrin behöver reducera sitt beroende av fossila bränslen. Dagens politik är alltför ensidigt inriktad på elektrifiering. Bioenergilösningar måste också utvärderas så att man i varje bransch kan välja de lösningar som är mest kostnadseffektiva.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Sverige har goda förutsättningar att producera svensk bioenergi med hög klimatnytta, vilket skulle bidra till utsläppsminskningarna globalt och säkra vår inhemska produktion. För att ställa om den tunga industrin vill vi göra det möjligt och mer kostnadseffektivt att välja det förnybara alternativet genom att öka bioenergiproduktionen, satsa mer pengar till industrikivet som ett investeringsstöd till anläggningar som producerar förnybart drivmedel med ny teknik, samt ett långsiktigt stöd till nyproduktion av biodrivmedel. Vi behöver också satsa på minusutsläpp för att nå våra klimatmål.

7. Bio-CCS har en stor potential i Sverige eftersom vi har många stora förbränningsanläggningar som använder biobränslen och avfall. Dessutom kan biogen CO₂ utvinnas vid etanol- och biogasproduktion. Det är angeläget att snabbt få långsiktiga styrmedel för bio-CCS så att investeringar kan genomföras.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Centerpartiet satsar på den teknik som gör det möjligt att fånga in och lagra koldioxid. Med tekniken för bio-CCS och inom ramen för Industrikivet avsätter vi stora summor för att snabbt få upphandlingar av tekniken på plats. De satsningarna skulle ta oss fortare framåt i arbetet för att bli ett klimatneutralt land.

8. Vi anser att det är viktigare att använda skogens produktionskapacitet för att producera förnybara material och förnybar energi, och därmed minska utsläppen från fossila material och bränslen, än att lagra upp kol i befintliga skogar genom att reducera avverkningarna.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Den svenska skogen har många viktiga funktioner för vårt samhälle. Den är viktig för vår ekonomi och välfärd och skapar jobb och i alla delar av landet. Den ger förnybar energi, som vi behöver för att möta klimathotet, och bidrar till en hållbar materialsubstitution. Centerpartiet vill att Sverige ska satsa på en storskalig tillverkning av biobränsle från skogen för att komma upp i hög produktion biobränsle.

9. Generella styrmedel betyder att alla kraftslag ska stå för sina egna kostnader. Att elanvändarkollektivet ska få höjda nätavgifter för att havsbaserad vind ska slippa sina kostnader att nå sin kund, betyder att all annan elproduktion får försämrade konkurrensvillkor. När det inte blåser måste Sverige ha lika mycket planerbar kraftproduktion oavsett investeringar i havsbaserad vind och dess ledningar. Det leder till onödigt höga kostnader med dubbla investeringar i elproduktion för att nå samma elförsörjningskapacitet. Det leder till höga kostnader och sämre lönsamhet i all elproduktion som följd. Subventioner till havsbaserad vind för att nå sin kund bör slopas.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Att bygga ut stamnätet till havs, på samma sätt som det byggts ut till vattenkraft, kärnkraft eller till städer där biokraft finns handlar om grundläggande

infrastruktur. Det är inte en subvention. I dagsläget finns en enorm investeringsvilja när det kommer till havsbaserad vindkraft. Centerpartiet vill säkerställa el till ett rimligt pris för industrin och kunden genom att bygga ut elnäten, så möjliggör man också mer produktion, vilket i sin tur sänker priserna. Vi behöver samtidigt värna kraft- och fjärrvärmens som gör stor nytta med planerbarhet och genom avelektrifiering av uppvärmningen. Det görs bäst genom förenklade regelverk och slopad skatt på bioolja, inte genom att ställa goda kraftslag mot varandra.

10. Sverige har stora outnyttjade resurser i jordbruket som skulle kunna användas för produktion av biobränslen. Sverige borde föra en mycket aktivare politik i EU för att få bort de restriktioner som idag finns mot att odla energigrödor för att göra biodrivmedel.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: De gröna näringarna har stora möjligheter att bidra till en hållbar klimatomställning. Utan jordbruket, det aktiva skogsbruket och våra företag hade klimatpåverkan varit mycket större än idag. Centerpartiet vill inte att EU-lagstiftning ska omöjliggöra särskilda råvaror, så länge dessa är producerade på ett hållbart sätt. Vi vill så långt det är möjligt se teknikneutrala regler som inte förbjuder råvaror eller tekniker framför andra som prioriteras högre. Det som spelar roll är minskade utsläpp och hållbart brukande, inte enskilda råvaror.

Vänsterpartiet

1. Sverige ska bidra till att nå 1,5°C-målet i Parisavtalet genom att nå klimatneutralitet så snart som möjligt, men senast till 2045. Vi ska göra det främst genom en kombination av effektiv energianvändning och förnybar energi.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Klimatkrisen är akut och vi måste snabbt ställa om Sverige för att minska utsläppen. Här spelar energifrågan en avgörande roll. Vänsterpartiets mål är ett samhälle med nollutsläpp senast 2035 och 100 procent förnybar energiförsörjning senast år 2040. Genom att satsa på energieffektivisering och förnybar energi som vind-, sol- bio- och geoenergi bygger vi ett ekologiskt hållbart samhälle. För att nå dit krävs även åtgärder för en cirkulär ekonomi, hållbar konsumtion och hållbart jord- och skogsbruk.

2. Målet för transportsektorn, att minska utsläppen med 70 procent till 2030 ska ligga fast. Målet kan nås med elektrifiering och biodrivmedel. Biodrivmedelsbranschen är enig om att reduktionsplikten är ett bra system och menar att det är bäst att Sverige följer tidigare fattade riksdagsbeslut om reduktionsplikt och återgår till de fastställda kvotpliktskurvorna för bensin och diesel efter 2023.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Vänsterpartiet är positiva till reduktionsplikt men anser inte att det kan ersätta satsningar på mindre biltrafik i storstäderna och ökad tillgänglighet på hållbara transporter som kollektivtrafik och järnväg. Dessutom måste reduktionsnivåer vara anpassade efter hållbar tillgång på biomassa och i linje med miljömål. Vi vill avvakta Energimyndighetens analys på lämpliga reduktionsnivåer i september i år innan ställningstagande om fortsatta årliga nivåer.

3. Bonus-malus ger mycket liten klimatnytta, finansieringen fungerar inte vilket gör att skattemedel måste skjutas till vilka främst ges till personer med god ekonomi. Bonus-malus missgynnar bilar med låga utsläpp, t ex dieslbilar som körs på ren biodiesel HVO100. Bonus-malus bör därför avskaffas snarast.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Vänsterpartiet anser att bonus-malus är ett effektivt styrmedel för att sänka växthusgasutsläppen från nya personbilar eftersom det styr transportsektorn mot elektrifiering, vilket är en väsentlig del av den utveckling som krävs för att nå Sveriges klimatmål. Men systemet måste vara självfinansierande därför behöver malusen höjas. Vidare vill vi sänka taket för klimatbilar så att dyra klimatbilar får betalas med egna medel. Vi vill också utreda möjligheterna till ett bonus malussystem för andrahandsbilar, då skulle fler av låg- och medelinkomsttagare kunna köpa en klimatbil samt att fler andrahandsbilar stannar i Sverige. Vidare anser Vänsterpartiet att det behövs en högre bonus för biogasbilar, en biogaspremie, som spelar en mycket viktig roll i omställningen av svensk transportsektor.

4. Sverige behöver öka den inhemska produktionen av biodrivmedel för att öka utbudet så att priserna sjunker och för att säkerställa drivmedelsförsörjning i beredskapstider. Utöver de stöd som kan ges via Klimatklivet för mindre projekt krävs ett styrmedel som stimulerar investeringar i stora projekt, särskilt för drivmedel från skogsråvara. Ett sådant styrmedel behöver införas snabbt efter valet, och skulle kunna vara Contract for difference, där man garanterar ett pris för en viss producerad volym.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Vi är för fortsatta stöd till inhemska produktion av drivmedel genom Klimatklivet och har dessutom föreslagit en ny ytterligare satsning på 500 miljoner kronor till investeringsstöd för produktion av hållbara förnybara drivmedel samt laddinfrastruktur. Vi har inte tagit ställning till styrmedlet Contract for difference.

5. Ett elsystem med stor andel variabel elproduktion behöver även en hög andel planerbar produktion. I Sverige finns 4000 MW biokraft vilket kan jämföras med kärnkraften som är 7500 MW. Det snabbaste och billigaste sättet att öka produktionen av planerbar kraft är att bättre använda befintlig biokraft och dessutom bygga ut sådan produktion genom att satsa på biokraftvärme kopplat till befintlig fjärrvärme och industrier. Det behövs bättre villkor för denna biokraftproduktion, t ex via prissättningen, så att man får ersättning för produktionens systemnytta och den lokala leveranssäkerheten.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Vänsterpartiet ser potential i användningen av restprodukter från skogsbruket till biobränsle. Men det krävs åtgärder för ett hållbart skogsbruk som värnar skogens funktion som kolsänka och som fasar ut kalhyggesbruket.

6. Den tunga industrin behöver reducera sitt beroende av fossila bränslen. Dagens politik är alltför ensidigt inriktad på elektrifiering. Bioenergilösningar måste också utvärderas så att man i varje bransch kan välja de lösningar som är mest kostnadseffektiva.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Vänsterpartiet ser elektrifiering av transporter och industrin, samt öka energieffektivisering som helt avgörande för omställningen till ett hållbart samhälle och nå Sveriges klimatmål, men vi behöver bioenergi under en övergångsperiod.

7. Bio-CCS har en stor potential i Sverige eftersom vi har många stora förbränningsanläggningar som använder biobränslen och avfall. Dessutom kan biogen CO₂ utvinnas vid etanol- och biogasproduktion. Det är angeläget att snabbt få långsiktiga styrmedel för bio-CCS så att investeringar kan genomföras.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Bio-CCS kan vara lämplig teknik för att skapa negativa utsläpp under förutsättning att detta sker utan negativa effekter för biologisk mångfald och andra hållbarhetsmål. Utvecklingen av CCS-teknik får dock inte bromsa införandet av nya åtgärder för att minska och stoppa användningen av fossila bränslen.

8. Vi anser att det är viktigare att använda skogens produktionskapacitet för att producera förnybara material och förnybar energi, och därmed minska utsläppen från fossila material och bränslen, än att lagra upp kol i befintliga skogar genom att reducera avverkningarna.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Långlivade produkter är att föredra då de tränger undan stål, betong andra material som tillverkas i kemisk industri. Endast restprodukter bör användas för biobränsle. Skogens funktion som kolsänka bör bevaras de kommande decennierna, därför behöver kalhyggesbruket fasas ut. Mer skog behöver skyddas och omställningsstöd bör ges till de skogsägare som går över till kalhyggesfritt skogsbruk.

9. Generella styrmedel betyder att alla kraftslag ska stå för sina egna kostnader. Att elanvändarkollektivet ska få höjda nätavgifter för att havsbaserad vind ska slippa sina kostnader att nå sin kund, betyder att all annan elproduktion får försämrade konkurrensvillkor. När det inte blåser måste Sverige ha lika mycket planerbar kraftproduktion oavsett investeringar i havsbaserad vind och dess ledningar. Det leder till onödigt höga kostnader med dubbla investeringar i elproduktion för att nå samma

elförsörjningskapacitet. Det leder till höga kostnader och sämre lönsamhet i all elproduktion som följd. Subventioner till havsbaserad vind för att nå sin kund bör slopas.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Vänsterpartiet vill se en kraftig utbyggnad av både land- och havsbaserad vindkraft i hela landet och är positiv till att slopa anslutningskostnaderna för havsbaserad vindkraft. Den havsbaserad vindkraften är avgörande för att Sverige ska bli ett samhälle med 100 procent förnybar energiförsörjning senast år 2040, vilket är Vänsterpartiets målsättning.

10. Sverige har stora outnyttjade resurser i jordbruket som skulle kunna användas för produktion av biobränslen. Sverige borde föra en mycket aktivare politik i EU för att få bort de restriktioner som idag finns mot att odla energigrödor för att göra biodrivmedel.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Vi är beredda att stödja produktion av biobränslen i jordbruket om det inte försämrar livsmedelstryggheten, biologiska mångfalden eller ger negativa sociala effekter för människor.

Miljöpartiet

1. Sverige ska bidra till att nå 1,5°C-målet i Parisavtalet genom att nå klimatneutralitet så snart som möjligt, men senast till 2045. Vi ska göra det främst genom en kombination av effektiv energianvändning och förnybar energi.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Miljöpartiet vill öka takten i klimatomställningen. Vi vill därför att Sveriges utsläpp ska vara nära noll senast 2035.

2. Målet för transportsektorn, att minska utsläppen med 70 procent till 2030 ska ligga fast. Målet kan nås med elektrifiering och biodrivmedel. Biodrivmedelsbranschen är enig om att reduktionsplikten är ett bra system och menar att det är bäst att Sverige följer tidigare fattade riksdagsbeslut om reduktionsplikt och återgår till de fastställda kvotpliktskurvorna för bensen och diesel efter 2023.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Miljöpartiet står helhjärtat bakom målet för transportsektorn. Men vi vill dock, i enlighet Miljömålsberedningens utredning om konsumtionsbaserade utsläpp, också att inrikesflyget ska inkluderas i detta mål.

3. Bonus-malus ger mycket liten klimatnytta, finansieringen fungerar inte vilket gör att skattemedel måste skjutas till vilka främst ges till personer med god ekonomi. Bonus-

malus missgynnar bilar med låga utsläpp, t ex dieslbilar som körs på ren biodiesel HVO100. Bonus-malus bör därför avskaffas snarast.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Bonus-malus är den främsta anledningen till att Sverige idag är ett av världens främsta länder vad gäller nybilsförsäljningen av elbilar och laddbara bilar. Nivåerna på både bonusen och malusen vill vi dock se över för att de ska bli så ändamålsenliga som möjligt. Exempelvis vill vi höja bonusen för boende i landsbygd.

4. Sverige behöver öka den inhemska produktionen av biodrivmedel för att öka utbudet så att priserna sjunker och för att säkerställa drivmedelsförsörjning i beredskapstider. Utöver de stöd som kan ges via Klimatklivet för mindre projekt krävs ett styrmedel som stimulerar investeringar i stora projekt, särskilt för drivmedel från skogsråvara. Ett sådant styrmedel behöver införas snabbt efter valet, och skulle kunna vara Contract for difference, där man garanterar ett pris för en viss producerad volym.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Miljöpartiet vill att Sverige ska vara självförsörjande på hållbara biodrivmedel senast 2030. Då krävs stöd för att öka produktionen. Vad gäller drivmedel från skogsråvara finns risker för målkonflikter med andra miljöfrågor, så som exempelvis bevarandet av skog och ökad biologisk mångfald. Den skogsråvara som ska användas för biodrivmedelsproduktion är endast restprodukter från exempelvis papper- och massaindustrin.

5. Ett elsystem med stor andel variabel elproduktion behöver även en hög andel planerbar produktion. I Sverige finns 4000 MW biokraft vilket kan jämföras med kärnkraften som är 7500 MW. Det snabbaste och billigaste sättet att öka produktionen av planerbar kraft är att bättre använda befintlig biokraft och dessutom bygga ut sådan produktion genom att satsa på biokraftvärme kopplat till befintlig fjärrvärme och industrier. Det behövs bättre villkor för denna biokraftproduktion, t ex via prissättningen, så att man får ersättning för produktionens systemnytta och den lokala leveranssäkerheten.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Miljöpartiet är positivt inställd till att aktörer ska få ersättning för de systemtjänster man bidrar med. Med tanke på att biobränslen är en begränsad resurs, ser vi helst att den används där det inte finns alternativa lösningar. Under överskådlig framtid har biokraften en viktig roll att spela i både elsektorn och värmesektorn, kompletterat med satsningar på bland annat havsbaserad vindkraft och lagring i batterier och vätgas.

6. Den tunga industrin behöver reducera sitt beroende av fossila bränslen. Dagens politik är alltför ensidigt inriktad på elektrifiering. Bioenergilösningar måste också utvärderas så att man i varje bransch kan välja de lösningar som är mest kostnadseffektiva.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: I viss industri är bioenergi den bästa tillgängliga lösningen, framförallt när den kombineras med bio-CCS. Miljöpartiet vill dock att Sverige ska bli självförsörjande på biobränslen. Då måste vi se över den totala användningen och var bioenergin behövs allra mest. De stora volymer som industrin gör anspråk på i sina färdplaner inom Fossilfritt Sverige överstiger den teoretiska produktionskapacitet som finns i Sverige, givet att vi också ska respektera andra miljömål.

7. Bio-CCS har en stor potential i Sverige eftersom vi har många stora förbränningsanläggningar som använder biobränslen och avfall. Dessutom kan biogen CO₂ utvinnas vid etanol- och biogasproduktion. Det är angeläget att snabbt få långsiktiga styrmedel för bio-CCS så att investeringar kan genomföras.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Bio-CCS är en viktig del av Sverige klimatpolitik. Det är därför avgörande att vi får på plats styrmedel som får till investeringar i CCS-teknik i närtid. För att detta ska ske på ett hållbart sätt är det dock viktigt att vi får till kriterier för hållbart producerad biomassa i närtid.

8. Vi anser att det är viktigare att använda skogens produktionskapacitet för att producera förnybara material och förnybar energi, och därmed minska utsläppen från fossila material och bränslen, än att lagra upp kol i befintliga skogar genom att reducera avverkningarna.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Miljöpartiet menar att det är en svår avvägning mellan bioenergens förmåga att ersätta fossila bränslen och ökat kolupptag genom att reducera avverkningstakten. Det handlar om att hitta bästa möjliga balans för att maximera utfallet i termer av växthusgasutsläpp. Men också för att uppfylla andra miljömål. Miljöpartiet vill exempelvis skydda en större andel av den svenska skogen och använda mer hållbara avverkningsmetoder. Vi tror dock att det är möjligt att bruka skogen på ett hållbart sätt och därmed ersätta fossila bränslen, samtidigt som mer natur skyddas.

9. Generella styrmedel betyder att alla kraftslag ska stå för sina egna kostnader. Att elanvändarkollektivet ska få höjda nätavgifter för att havsbaserad vind ska slippa sina kostnader att nå sin kund, betyder att all annan elproduktion får försämrade konkurrensvillkor. När det inte blåser måste Sverige ha lika mycket planerbar kraftproduktion oavsett investeringar i havsbaserad vind och dess ledningar. Det leder till

onödigt höga kostnader med dubbla investeringar i elproduktion för att nå samma elförsörjningskapacitet. Det leder till höga kostnader och sämre lönsamhet i all elproduktion som följd. Subventioner till havsbaserad vind för att nå sin kund bör slopas.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Den havsbaserade vindkraften kommer att vara avgörande för att Sverige ska kunna klara sina klimatmål och dessutom förse svenska hushåll, företag och industrier med billig el. Den havsbaserade vindkraften har många fördelar, inte minst för att den kommer med långt färre målkonflikter än exempelvis den landbaserade vindkraften eller produktion av bioenergi. Politiken har ett ansvar att styra investeringskapital mot de tekniker som man bedömer kommer spela en avgörande roll för samhällsutvecklingen. Det är därför rimligt att Svenska Kraftnät tar kostnaden för en del av anslutningen av nya vindparker.

10. Sverige har stora outnyttjade resurser i jordbruket som skulle kunna användas för produktion av biobränslen. Sverige borde föra en mycket aktivare politik i EU för att få bort de restriktioner som idag finns mot att odla energigrödor för att göra biodrivmedel.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Mycket av den svenska marken som idag inte är uppodlad för livsmedelssyften kan användas för att producera energigrödor. Det är ett positivt tillskott till arbetet med att minska fossil energi och något som Sverige bör driva på för inom EU.

Socialdemokraterna

1. Sverige ska bidra till att nå 1,5°C-målet i Parisavtalet genom att nå klimatneutralitet så snart som möjligt, men senast till 2045. Vi ska göra det främst genom en kombination av effektiv energianvändning och förnybar energi.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

2. Målet för transportsektorn, att minska utsläppen med 70 procent till 2030 ska ligga fast. Målet kan nås med elektrifiering och biodrivmedel. Biodrivmedelsbranschen är enig om att reduktionsplikten är ett bra system och menar att det är bäst att Sverige följer tidigare fattade riksdagsbeslut om reduktionsplikt och återgår till de fastställda kvotpliktskurvorna för bensin och diesel efter 2023.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Vi vill slå vakt om reduktionsplikten. Det är ett av de viktigaste verktyg vi har för att få ner utsläppen i transportsektorn, samtidigt som vi stimulerar produktionen av

biobränsle så att vi får mer svenskt i tanken. För att hålla tillbaka prisökningarna på bränsle har regeringen valt att pausa reduktionsplikten på 2022 års nivåer.

3. Bonus-malus ger mycket liten klimatnytta, finansieringen fungerar inte vilket gör att skattemedel måste skjutas till vilka främst ges till personer med god ekonomi. Bonus-malus missgynnar bilar med låga utsläpp, t ex dieselmotorer som körs på ren biodiesel HVO100. Bonus-malus bör därför avskaffas snarast.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Vi vill att hjulen ska rulla mer på biodrivmedel från Sverige och mindre på olja från Saudiarabien. Vi ska fortsätta driva en kraftfull politik för att skynda på elektrifieringen av transporter. Just nu leder Sverige elbilsflottan i EU (nybilsförsäljning). Vi vill fortsätta att bygga ut laddinfrastrukturen i hela landet och skapa incitament att välja en utsläppsnål bil genom bonus malus.

4. Sverige behöver öka den inhemska produktionen av biodrivmedel för att öka utbudet så att priserna sjunker och för att säkerställa drivmedelsförsörjning i beredskapstider. Utöver de stöd som kan ges via Klimatklivet för mindre projekt krävs ett styrmedel som stimulerar investeringar i stora projekt, särskilt för drivmedel från skogsråvara. Ett sådant styrmedel behöver införas snabbt efter valet, och skulle kunna vara Contract for difference, där man garanterar ett pris för en viss producerad volym.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Regeringens höga ambitioner inom klimatpolitiken ligger fast. Vi ska stärka Sverige och skapa nya bra jobb genom att gå före i klimatomställningen. Därför har vi den mest ambitiösa miljö- och klimatbudgeten någonsin, med omfattande satsningar för att driva på elektrifieringen, ställa om industrin och minska utsläppen. Investeringar i ny teknik inom jordbruket kan bidra till att fossila bränslen fasas ut och ersätts med biobränslen eller el.

5. Ett elsystem med stor andel variabel elproduktion behöver även en hög andel planerbar produktion. I Sverige finns 4000 MW biokraft vilket kan jämföras med kärnkraften som är 7500 MW. Det snabbaste och billigaste sättet att öka produktionen av planerbar kraft är att bättre använda befintlig biokraft och dessutom bygga ut sådan produktion genom att satsa på biokraftvärme kopplat till befintlig fjärrvärme och industrier. Det behövs bättre villkor för denna biokraftproduktion, t ex via prissättningen, så att man får ersättning för produktionens systemnytta och den lokala leveranssäkerheten.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Regeringen ska ta fram en strategi för en långsiktigt hållbar utveckling av fjärrvärmesektorn. i synergi med elektrifieringen samt energi- och klimatmålen. Regelverk och styrmedel som påverkar fjärr- och kraftvärmens konkurrenskraft ska ses över. Som del i

arbetet ska kraftvärmens lokala och regionala systemnyttor kvantifieras, och förslag tas fram för hur dessa kan ges en mer korrekt värdering på elmarknaden genom exempelvis betalningar för stödtjänster, nänytta eller lokala kapacitetsmarknad.

6. Den tunga industrin behöver reducera sitt beroende av fossila bränslen. Dagens politik är alltför ensidigt inriktad på elektrifiering. Bioenergilösningar måste också utvärderas så att man i varje bransch kan välja de lösningar som är mest kostnadseffektiva.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Instämmer helt i den första och sista meningen. Men inte i meningen om att politiken är ensidigt inriktad på elektrifiering. För så är det inte. Ska vi lyckas nå fossilfrihet till 2040, då behövs biobränslena mer än någonsin. Kraftvärme, biogas etc. kommer att bli än mer viktiga i arbetet med att få bort de fossila bränslena helt.

Detta står inte emot det faktum att vi står inför en kraftig elektrifiering av vårt samhälle, där vi tar höjd för en dubblerad elanvändning. Detta betyder sammantaget att bioenergilösningar kommer att bli än mer betydelsefulla fram över.

7. Bio-CCS har en stor potential i Sverige eftersom vi har många stora förbränningsanläggningar som använder biobränslen och avfall. Dessutom kan biogen CO₂ utvinnas vid etanol- och biogasproduktion. Det är angeläget att snabbt få långsiktiga styrmedel för bio-CCS så att investeringar kan genomföras.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

8. Vi anser att det är viktigare att använda skogens produktionskapacitet för att producera förnybara material och förnybar energi, och därmed minska utsläppen från fossila material och bränslen, än att lagra upp kol i befintliga skogar genom att reducera avverkningsarna.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Skogen har en central roll i klimatarbetet. Men det krävs en ökad betoning på hur skogen bidrar till klimatnytta, för att vi ska kunna säkerställa skogens och skogsbrukets fulla potential till klimatarbetet och samhället i stort. I ett långsiktigt klimatarbete krävs att vi nyttjar skogens resurser för att ställa om till ett fossilfritt samhälle, samtidigt som vi återplanterar mer än vad vi avverkar. För att bidra till en grön omställning behöver vi mer trähusbyggnader, mer kartong än plast i våra förpackningar och mer bioenergi än fossil energi.

9. Generella styrmedel betyder att alla kraftslag ska stå för sina egna kostnader. Att elanvändarkollektivet ska få höjda nätavgifter för att havsbaserad vind ska slippa sina kostnader att nå sin kund, betyder att all annan elproduktion får försämrade konkurrensvillkor. När det inte blåser måste Sverige ha lika mycket planerbar kraftproduktion oavsett investeringar i havsbaserad vind och dess ledningar. Det leder till onödigt höga kostnader med dubbla investeringar i elproduktion för att nå samma

elförsörjningskapacitet. Det leder till höga kostnader och sämre lönsamhet i all elproduktion som följd. Subventioner till havsbaserad vind för att nå sin kund bör slopas.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Varje kraftslag har sina specifika ramvillkor och potentiella hinder. Havsbaserad elproduktion, inte minst från vindkraft, saknar tillgång till transmissionsnät. Samtidigt vet vi att potentialen för utbyggnad är enorm. Ska vi lyckas fasa ut de fossila bränslena så måste vi bygga ut den havsbaserade vindkraften kraftigt

10. Sverige har stora outnyttjade resurser i jordbruket som skulle kunna användas för produktion av biobränslen. Sverige borde föra en mycket aktivare politik i EU för att få bort de restriktioner som idag finns mot att odla energigrödor för att göra biodrivmedel.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Sverige bör vara ett föregångsland, en roll som ställer krav på att utfasningen genomförs på ett sätt som även kan genomföras i andra delar av EU och världen. Regeringen kommer att fortsätta sitt påverkansarbete för fortsatt skattebefrielse för flytande biodrivmedel för att hållbara biodrivmedel ska kunna fortsätta gynnas framför fossila drivmedel och att regelverket ska möjliggöra kostnadseffektiv styrning mot minskade utsläpp av växthusgaser.

Liberalerna

1. Sverige ska bidra till att nå 1,5°C-målet i Parisavtalet genom att nå klimatneutralitet så snart som möjligt, men senast till 2045. Vi ska göra det främst genom en kombination av effektiv energianvändning och förnybar energi.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Liberalerna vill se teknikneutrala spelregler för alla fossilfria energislag. Biobränslen, sol, vind och kärnkraft kommer alla att behövas för att de fossila bränslena ska kunna bytas ut. Negativa utsläpp kommer också att bli viktiga. Den stora potentialen i Sverige att fånga in och lagra biogen koldioxid för att åstadkomma negativa utsläpp ska tas till vara. Liberalerna vill se 10 miljoner ton infångad CO₂ under 2030 och 20 miljoner ton under 2035.

2. Målet för transportsektorn, att minska utsläppen med 70 procent till 2030 ska ligga fast. Målet kan nås med elektrifiering och biodrivmedel. Biodrivmedelsbranschen är enig om att reduktionsplikten är ett bra system och menar att det är bäst att Sverige följer tidigare fattade riksdagsbeslut om reduktionsplikt och återgår till de fastställda kvotpliktskurvorna för bensin och diesel efter 2023.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Kurvan för reduktionsplikten som beslutades 2021 bygger på vad som idag framstår som oerhört pessimistiska prognoser för transportsektorns elektrifiering. Det insåg vi liberaler redan under förhandlingarna och vi krävde därför att en första kontrollstation skulle läggas in under 2022. Beroende på hur snabbt vi elektrifierar våra vägtransporter kan kurvan komma att korrigeras längs vägen. Målet om 70 procent minskning ska inte överträffas mer än marginellt då det för med sig stora kostnader för hushåll och företag. De förändringar som görs ska dock vara försiktiga. Det behövs en stor tröghet i systemet för att inte skapa osäkerhet för den som står i begrepp att investera i produktion av fossilfria bränslen.

3. Bonus-malus ger mycket liten klimatnytta, finansieringen fungerar inte vilket gör att skattemedel måste skjutas till vilka främst ges till personer med god ekonomi. Bonus-malus missgynnar bilar med låga utsläpp, t ex dieselmotorer som körs på ren biodiesel HVO100. Bonus-malus bör därför avskaffas snarast.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Bonus-malus fungerar i den mån att elektrifieringen av fordonsflottan går fort. Det finns dock fler orsaker till det. Tanken var att systemet ska vara självfinansierat och att det nu är underfinansierat är oacceptabelt. Den skuld till skattebetalarna som nu raskt byggs upp genom att regeringen gång på gång skjuter till mer pengar till privatpersoners nybilsköp ska betalas tillbaka. Liberalerna har föreslagit att bonusen ska fasas ut till 2025, då en elbil förväntas kosta lika mycket som en fossildriven bil. Det är viktigare att staten satsar på en snabbt utbyggd laddinfrastruktur. Malusen kommer att behöva finnas kvar även efter att bonusen försvunnit. Fossilfria bränslen ska användas där det saknas rimliga alternativ, till exempel inom det långväga flyget och sjöfarten. Personbilar kommer i mycket stor utsträckning att elektrifieras.

4. Sverige behöver öka den inhemska produktionen av biodrivmedel för att öka utbudet så att priserna sjunker och för att säkerställa drivmedelsförsörjning i beredskapstider. Utöver de stöd som kan ges via Klimatklivet för mindre projekt krävs ett styrmedel som stimulerar investeringar i stora projekt, särskilt för drivmedel från skogsråvara. Ett sådant styrmedel behöver införas snabbt efter valet, och skulle kunna vara Contract for difference, där man garanterar ett pris för en viss producerad volym.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Staten bör ge stöd till forskning och till anläggningar i ett tidigt utvecklingskede. Men teknik som är mogen ska stå på egna ben. Det är viktigt för att garantera teknikneutraliteten. Det viktigaste är att den som investerar i teknik som behövs för omställningen kan känna sig trygg med att få en konkurrensfördel gentemot den som inte gör det. Föraren måste successivt betala en allt större kostnad för sina utsläpp.

5. Ett elsystem med stor andel variabel elproduktion behöver även en hög andel planerbar produktion. I Sverige finns 4000 MW biokraft vilket kan jämföras med kärnkraften som är 7500 MW. Det snabbaste och billigaste sättet att öka produktionen av planerbar kraft är att bättre använda befintlig biokraft och dessutom bygga ut sådan produktion genom att

satsa på biokraftvärme kopplat till befintlig fjärrvärme och industrier. Det behövs bättre villkor för denna biokraftproduktion, t ex via prissättningen, så att man får ersättning för produktionens systemnytta och den lokala leveranssäkerheten.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Det behövs ett system för att ge producenter betalt för de systemtjänster de levererar utöver själva elen. Kraftvärmens, vattenkraften och kärnkraften har länge bidragit med stabiliserande egenskaper i kraftsystemet. När nu en ökande andel av produktionen har andra egenskaper behövs ett system för att säkerställa att kraftsystemet fungerar tekniskt. I den mån det är möjligt bör stödtjänsterna handlas på en marknad. Vissa av dem kan behöva kravställas i anslutningskraven. Kraftvärmens levererar mycket av det systemet behöver och skulle bli en vinnare när det går att ta betalt för de systemtjänster man idag bjuder systemet på.

6. Den tunga industrin behöver reducera sitt beroende av fossila bränslen. Dagens politik är alltför ensidigt inriktad på elektrifiering. Bioenergilösningar måste också utvärderas så att man i varje bransch kan välja de lösningar som är mest kostnadseffektiva.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Biobränslen har en mycket viktig roll i industrins energiförsörjning och kommer att fortsätta ha det. Tillgången är dock begränsad och behoven stora. De biobränslen som finns behöver därför användas där förädlingsvärdet är som störst, sannolikt som råvara i industrin och som bränsle där det är ont om alternativ t.ex. inom långväga flyg och sjöfart. Det är viktigt att styrmedlen utformas så att marknaden får chans att avgöra var biobränslena gör bäst nytta. När biobränslen är ett bättre val kommer de att användas och när elektrifiering är ett bättre alternativ kommer det att väljas.

7. Bio-CCS har en stor potential i Sverige eftersom vi har många stora förbränningsanläggningar som använder biobränslen och avfall. Dessutom kan biogen CO₂ utvinnas vid etanol- och biogasproduktion. Det är angeläget att snabbt få långsiktiga styrmedel för bio-CCS så att investeringar kan genomföras.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Liberalerna sätter målet att 10 miljoner ton koldioxid/år ska samlas in i Sverige 2030. Det är lika mycket som dagens personbilar släpper ut. Under 2035 ska vi vara uppe i 20 miljoner ton. Potentialen är stor både i kraftvärmens och i industrin. Systemet med omvända auktioner ska öppnas upp för fler köpare än staten. Den som t.ex. inte uppfyller sin reduktionsplikt ska i första hand köpa negativa utsläpp istället för att betala böter. De fossila utsläppen ska dock bort, så det måste alltid vara mer förmånligt att uppfylla reduktionsplikten. De negativa utsläppen behövs långsiktigt för att kompensera för flygets höghöjdseffekter och för klimatgasutsläpp vi inte kan få bort, t.ex. från jordbruket. De behövs också för att ta tillbaka koldioxid ur atmosfären.

8. Vi anser att det är viktigare att använda skogens produktionskapacitet för att producera förnybara material och förnybar energi, och därmed minska utsläppen från fossila material och bränslen, än att lagra upp kol i befintliga skogar genom att reducera avverkningarna.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Klimateffekten av skogsbruket blir som störst när så mycket kol som möjligt binds in. Det kan ske både i den växande skogen och i produkter som trähus och i infrastruktur. Biomassan gör också klimatnytta som biobränsle. Vi ska tillvarata potentialen i alla dessa möjligheter. Det är viktigt att den avverkade biomassan får ett så högt förädlingsvärde som möjligt. Det gynnar producenterna, eftersom den som tillverkar förädlade produkter kan betala mer för råvaran. Det gynnar klimatet då värdet av biomassan hänger ihop med hur länge kolet är inbundet.

9. Generella styrmedel betyder att alla kraftslag ska stå för sina egna kostnader. Att elanvändarkollektivet ska få höjda nätavgifter för att havsbaserad vind ska slippa sina kostnader att nå sin kund, betyder att all annan elproduktion får försämrade konkurrensvillkor. När det inte blåser måste Sverige ha lika mycket planerbar kraftproduktion oavsett investeringar i havsbaserad vind och dess ledningar. Det leder till onödigt höga kostnader med dubbla investeringar i elproduktion för att nå samma elförsörjningskapacitet. Det leder till höga kostnader och sämre lönsamhet i all elproduktion som följd. Subventioner till havsbaserad vind för att nå sin kund bör slopas.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Liberalerna anser att den som ansluter sig till elnätet ska stå för de kostnader som det orsakar för kollektivet, vilket är precis som det fungerar idag. Kostnader och nyttor måste synas tydligt för den som fattar investeringsbeslutet. Detta gäller även för den som investerar i havsbaserad vindkraft. Vi kommer efter valet att stoppa regeringens subventioner genom fria anslutningar.

10. Sverige har stora outnyttjade resurser i jordbruket som skulle kunna användas för produktion av biobränslen. Sverige borde föra en mycket aktivare politik i EU för att få bort de restriktioner som idag finns mot att odla energigrödor för att göra biodrivmedel.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Vi står bakom linjen att jordbruksmark i första hand ska användas för livsmedelsproduktion. Jordbrukets restprodukter bör i mycket större utsträckning än idag användas för att producera biogas. Behovet är enormt, inte minst som råvara till industrin och till sjöfarten. När produktionen ligger långt ifrån ett gasnät eller annan distribution kan det också vara rationellt att använda gasen t.ex. till uppvärmning.

Kristdemokraterna

1. Sverige ska bidra till att nå 1,5°C-målet i Parisavtalet genom att nå klimatneutralitet så snart som möjligt, men senast till 2045. Vi ska göra det främst genom en kombination av effektiv energianvändning och förnybar energi.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Vi menar att även kärnkraften ska användas, den är att anse som förnybar men är en del av den hållbara lösningen.

2. Målet för transportsektorn, att minska utsläppen med 70 procent till 2030 ska ligga fast. Målet kan nås med elektrifiering och biodrivmedel. Biodrivmedelsbranschen är enig om att reduktionsplikten är ett bra system och menar att det är bäst att Sverige följer tidigare fattade riksdagsbeslut om reduktionsplikt och återgår till de fastställda kvotpliktskurvorna för bensen och diesel efter 2023.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Dagens beskattning av vägtrafiken är hög och slår orättvist mot landsbygden. Beskattningen behöver förändras för att bli mer träffsäker. Därför vill vi avveckla all beskattning på fordon och bränsle för att istället ersätta den med en modell som tar hänsyn till vilken belastning fordonets faktiska användning har i trafiken och på miljön.

3. Bonus-malus ger mycket liten klimatnytta, finansieringen fungerar inte vilket gör att skattemedel måste skjutas till vilka främst ges till personer med god ekonomi. Bonus-malus missgynnar bilar med låga utsläpp, t ex dieslbilar som körs på ren biodiesel HVO100. Bonus-malus bör därför avskaffas snarast.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

4. Sverige behöver öka den inhemska produktionen av biodrivmedel för att öka utbudet så att priserna sjunker och för att säkerställa drivmedelsförsörjning i beredskapstider. Utöver de stöd som kan ges via Klimatklivet för mindre projekt krävs ett styrmedel som stimulerar investeringar i stora projekt, särskilt för drivmedel från skogsråvara. Ett sådant styrmedel behöver införas snabbt efter valet, och skulle kunna vara Contract for difference, där man garanterar ett pris för en viss producerad volym.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

5. Ett elsystem med stor andel variabel elproduktion behöver även en hög andel planerbar produktion. I Sverige finns 4000 MW biokraft vilket kan jämföras med kärnkraften som är 7500 MW. Det snabbaste och billigaste sättet att öka produktionen av planerbar kraft är att bättre använda befintlig biokraft och dessutom bygga ut sådan produktion genom att satsa på biokraftvärme kopplat till befintlig fjärrvärme och industrier. Det behövs bättre

villkor för denna biokraftproduktion, t ex via prissättningen, så att man får ersättning för produktionens systemnytta och den lokala leveranssäkerheten.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

Kommentar: Vi vill värna och utveckla alla planerbara fossilfria energislag.

6. Den tunga industrin behöver reducera sitt beroende av fossila bränslen. Dagens politik är alltför ensidigt inriktad på elektrifiering. Bioenergilösningar måste också utvärderas så att man i varje bransch kan välja de lösningar som är mest kostnadseffektiva.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

7. Bio-CCS har en stor potential i Sverige eftersom vi har många stora förbränningsanläggningar som använder biobränslen och avfall. Dessutom kan biogen CO₂ utvinnas vid etanol- och biogasproduktion. Det är angeläget att snabbt få långsiktiga styrmedel för bio-CCS så att investeringar kan genomföras.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

8. Vi anser att det är viktigare att använda skogens produktionskapacitet för att producera förnybara material och förnybar energi, och därmed minska utsläppen från fossila material och bränslen, än att lagra upp kol i befintliga skogar genom att reducera avverkningsarna.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

9. Generella styrmedel betyder att alla kraftslag ska stå för sina egna kostnader. Att elanvändarkollektivet ska få höjda nätavgifter för att havsbaserad vind ska slippa sina kostnader att nå sin kund, betyder att all annan elproduktion får försämrade konkurrensvillkor. När det inte blåser måste Sverige ha lika mycket planerbar kraftproduktion oavsett investeringar i havsbaserad vind och dess ledningar. Det leder till onödigt höga kostnader med dubbla investeringar i elproduktion för att nå samma elförsörjningskapacitet. Det leder till höga kostnader och sämre lönsamhet i all elproduktion som följd. Subventioner till havsbaserad vind för att nå sin kund bör slopas.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls

10. Sverige har stora outnyttjade resurser i jordbruket som skulle kunna användas för produktion av biobränslen. Sverige borde föra en mycket aktivare politik i EU för att få bort de restriktioner som idag finns mot att odla energigrödor för att göra biodrivmedel.

Instämmer helt Instämmer delvis Instämmer inte alls